

Никълъс Спаркс

Петрадката

SIMON &
SCHUSTER

СЪДЪРЖАНИЕ

Чудеса	3
Духове	8
Отново заедно	26
Телефонни обаждания	49
Каяци и забравени мечти	75
Бягаща вода	83
Лебеди и бури	119
Съдебни зали	124
Неочакван посетител	147
На кръстопът	163
Писмо от вчера	198
Зима за двама	219

Чудеса

Кой съм аз? И как, питам се, ще свърши тази история. Слънцето току-що изгря и аз седя до прозореца, замъглен от дъха на един отминал живот. Видът ми тази сутрин е импозантен — две ризи една върху друга, топли панталони и шал, усукан два пъти около шията ми, пъхнат под дебелия пуловер, който дъщеря ми ми изплете преди трийсет години. Термостатът в стаята ми е увеличен до края и малкият нагревател е точно пред мен. Той потраква, пъшка и бълва горещ въздух като приказан дракон, но въпреки това тялото ми продължава да потръпва от студ, който никога няма да си отиде — студ, който се е трупал в мен цели осемдесет години. Осемдесет години, мисля си понякога аз, и макар да приемам спокойно възрастта си, все още се учудвам, че не ми е било топло от времето на президента Джордж Буш-старши. Интересно дали всички хора на моите години се чувстват така.

Моят живот? Не е лесно за обяснение. Той не беше толкова забележителен и грандиозен, колкото си го представях на младини, но не бих го нарекъл и тъжен. Бих го сравнил с удачно купена акция, надеждна и солидна, чиято цена постепенно върви нагоре. Или пък с добра сделка, изгодна сделка, а от опит знам, че не всеки може да каже такова нещо за собствения си живот. Но не ме разбирайте погрешно — аз по никакъв начин не съм специален и нямам никакви заблуди по отношение на това. Аз съм обикновен човек с обикновени мисли и водих обикновен

живот. Няма паметници, издигнати в моя чест и името ми вероятно скоро ще бъде забравено, но аз обичах един друг човек с цялото си сърце и душа и за мен това винаги е било достатъчно.

Романтиците ще нарекат тази история любовна, циниците ще я определят като трагедия. По мое мнение тя е по малко и от двете и както и да погледнете на края ѝ, това няма да промени факта, че обхваща голяма част от живота ми и пътя, който избрах да следвам. Не се оплаквам от него и от местата, до които ме отведе. Хиляди са нещата, за които съжалявам, но пътя, който следвах, винаги е бил правилният и никога не бих тръгнал по друг.

Старостта, за съжаление, е лош помощник, когато трябва да следваш курса си. Пътят е прав както винаги, но сега той е осеян с камъните и отломките, които се натрупват през един дълъг човешки живот. Допреди три години можех да не обръщам внимание на тези неща, но сега вече е невъзможно. Тялото ми е изтерзано от болест. Не съм вече нито здрав, нито силен и понякога ми се струва, че приличам на забравен празничен балон — отпуснат, сбръчкан и все по-омекващ.

Кашлям и поглеждам часовника си с присвити очи. Разбирам, че е време да вървя. Ставам от мястото си до прозореца и повличам крака през стаята, спирайки се до писалището, за да взема тетрадката, която съм чел стотици пъти. Не я отварям.

Вместо това я мушвам под ръката си и тръгвам към мястото, където трябва да отида.

Вървя по белите керамични плочки, изпъстрени със сиви нишки. Като косата ми и косата на повечето хора тук, макар тази сутрин да съм единственият човек в коридора. Те са по стаите си, самотни, но също като мен, хората тук са свикнали с това. Човек може да свикне с всичко, стига да му бъде дадено достатъчно време.

Чувам приглушен плач в далечината и знам много добре кой плаче. Сетне сестрите ме виждат, разменяме си усмивки и се поздравяваме. Ние сме приятели и често разговаряме, но съм сигурен, че те си шушукат за мен и за ритуала, през който преминавам ден след ден. Чувам ги и сега, докато минавам покрай тях.

— Ето го, отново е тръгнал. Дано всичко да мине добре.

Не се обръщат директно към мен, защото смятат, че ще наранят чувствата ми, ако ме заговорят за това толкова рано сутринта, и доколкото се познавам, мисля, че са прави.

Минута по-късно стигам стаята. Вратата, както обикновено, е отворена специално за мен. В стаята има други две медицински сестри, които също ми се усмихват, когато влизам. „Добро утро“, казват те бодро, а аз не пропускам да ги попитам за децата им, за училището и за предстоящите ваканции. Разговаряме, без да обръщаме много внимание на продължаващия плач. Те като че ли не го забелязват и са свикнали с него, както между другото и аз.

След това сядам на креслото, което приема формата на тялото ми. Сестрите са почти приключили. Тя е вече облечена, но все още плаче. Знам, че ще се поуспокои, когато си тръгнат. Сутрешните процедури винаги я разстройват и днешният ден не прави изключение. Най-накрая завеската около кревата е дръпната и сестрите излизат. Те и двете ме докосват по рамото и ми се усмихват, когато минават покрай мен. Питам се какво ли означава това.

Известно време просто седя и се вирам в нея, но тя не отвърща на погледа ми. Не се учудвам, защото тя не знае кой съм. Аз съм непознат за нея. Сетне се извърщам настрани, навеждам глава и се моля тихо на Господ да ми даде силата, която знам, че ще ми е нужна. Винаги съм вярвал в Бог и в силата на молитвата, но ако трябва да бъда честен, вярата ми

до голяма степен е продиктувана от десетина въпроса, на които непременно бих искал да получа отговор, след като си отида от този свят.

Ето че съм готов. Слагам очилата си и изваждам от джоба си лупа. Поставям я на масата и посягам към тетрадката. Налага се на два пъти да бръсна изтритата първа страница с изкривения си пръст, за да я отворя. След това взимам лупата в ръката си.

Винаги, преди да започна да чета, в ума ми звучи въпросът: „Ще се случи ли днес?“. Никога не знам това предварително и по същество едва ли има голямо значение. Онова, което ме кара да продължавам, е вероятността, а не увереността — нещо като залагане на хазарт. И въпреки че можете да ме наречете мечтател, глупак или нещо от този род, аз вярвам, че всичко на този свят е възможно.

Знам, че шансовете и науката са против мен. Но науката не дава всички отговори и това е едно от нещата, които съм научил през живота си. Вярвам, че чудесата — колкото и да са необясними и невероятни — са истински и се случват, нехаейки за естествения порядък на вселената. Затова отново започвам да ѝ чета на глас с надеждата, че чудото, което се яви в живота ми, ще се сбъдне поне още веднъж.

И може би... може би това ще се случи днес.

Духове

В ранния октомври на 1946 г. Ной Калхун седеше на верандата, която опасваше отвсякъде старинната му къща в колониален стил и се любуваше на залязващото слънце. Той обичаше да прекарва вечерите си тук, особено след тежък ден, и да оставя мислите си да се скитат без определена посока. Така си почиваше, привичка, която бе наследил от баща си.

Най-много му харесваше да съзерцава дърветата и отраженията им в реката. Природата в Северна Каролина е красива през есента — зелено, жълто, червено, оранжево и всички останали отсенки между тях. Смайващите цветове пламтяха под слънцето и за кой ли път Ной Калхун се запита дали някогашните собственици на къщата също бяха прекарвали вечерите си тук, мислейки си за същите неща.

Къщата беше построена през 1772 г., което я правеше една от най-старите, а също и най-големите постройки в Ню Берн. Първоначално тя бе служила като основна сграда на някогашна плантация и той я беше купил веднага след края на войната, отделяйки единайсет месеца и малко състояние за възстановяването ѝ. Един репортер от Роли[1] беше написал статия за нея преди няколко седмици, отбелязвайки, че това е една от най-сполучливите реставрации, които е виждал. И Ной беше съгласен с него, що се отнася до къщата, където прекарваше по-голямата част

от времето си, но с останалата част от имота нещата стояха иначе.

Около централната постройка имаше дванайсет акра земя, граничеща с река Брайсис Крийк и той беше порботил върху оградата, която опасваше останалите три страни на имението, заменяйки изгнилите и пострадали от термити колове с нови. Имаше още много работа за вършене, особено откъм западната страна, и докато си прибираще инструментите към края на деня, си беше напомнил да поръча още дървен материал. Сетне влезе в къщата, изпи чаша сладък чай и се изкъпа. Винаги си взимаше душ в края на деня — водата отнасяше едновременно и мръсотията и умората от тялото му.

Сетне вчеса косата си назад, облече синя риза с дълги ръкави и избели джинси, сипа си още една чаша чай и излезе на верандата, където седеше сега и всеки ден по това време.

Протегна ръце над главата си, после настрани и разкърши рамене. Чувстваше се чист и свеж. Долавяше в мускулите си лека умора и знаеше, че утре ще го болят, но беше доволен, че е свършил повечето от онова, което беше планирал.

Ной посегна към китарата си и в този момент си спомни за баща си. Колко много му липсваше! Дрънна по струните, настрои две от тях и опита отново. Този път всичко беше наред и започна да свири. Тиха музика, нежна музика... Първо леко си тананикаше, сетне запя с глас, докато нощта се спускаше около него. Свири, докато слънцето залезе напълно и всичко наоколо потъна в мрак.

Беше малко след седем, когато Ной остави китарата, облегна се назад на стола си и започна да се люлее. По навик погледна нагоре и видя Орион, Голямата Мечка, Близнаци и Полярната звезда да потрепват на есенното небе.

Започна да пресмята наум направените до този момент разходи, но

после се отказа. Знаеше, че е похарчил по-голямата част от спестяванията си по къщата и скоро щеше да се наложи да си търси работа, но пропъди тази мисъл от ума си и реши да се порадва на следващите няколко месеца, докато вървеше реставрацията, без да се тревожи за нищо. Нещата някак си щяха да се наредят, винаги ставаше така. Освен това мислите за пари му навяваха скука. Отрано се беше научил да се наслаждава на простите неща, които не можеха да се купят с пари и не разбираше хората, които мислеха другояче. Това беше друга черта, която беше наследил от баща си.

Отнякъде се появи ловджийското му куче Клем, което близна ръката му, преди да легне в краката му.

— Здравей, момиче, как я караш? — попита той и я погали ласкаво по главата, а тя изскимтя тихо и го погледна с кротките си кръгли очи. Беше изгубила единия си крак при автомобилна катастрофа, но въпреки това съумяваше да се движи доста добре и му правеше компания в тихите вечери като тази.

Ной беше на трийсет и една. Макар и не много, тези години бяха достатъчни, за да се чувства самотен. Не беше излизал на среща, откакто се върна тук и до този момент нито една жена не бе събудила и най-малък интерес у него. Знаеше, че вината за това си е негова. У него имаше нещо, което го караше да се държи на разстояние от всяка жена, която започнеше да се сближава с него, нещо, което не беше сигурен, че може да промени, дори и да се опиташе. И понякога в миговете, предшестващи съня, той се питаше дали не му е писано завинаги да бъде самотен.

Вечерта напредваше, топла и прекрасна. Ной слушаше щурците и шумолящите листа, мислейки си, че природата е много по-истинска и събужда по-силни емоции от неща като колите и самолетите. Тя даваше повече, отколкото взимаше и нейните звуци винаги му напомняха за

това какъв е трябвало да бъде човекът. Понякога по време на войната, и особено преди голямо сражение, той често си мислеше за тези прости звуци. „Те ще ти помогнат да не полудееш — каза му баща му, когато го изпращаше на фронта. — Това е божията музика и тя ще те върне у дома.“

Ной допи чая си, влезе вътре, намери една книга и на връщане включи осветлението на верандата. Когато седна отново, се загледа в книгата. Беше стара, корицата ѝ беше скъсана и по страниците имаше петна от кал и вода. „Стръкчета трева“ от Уолт Уитман — томче, което бе носил със себе си през цялата война. Веднъж дори беше поело един куршум вместо него.

Бръсна корицата с ръка, за да я изтупа от праха. Сетне отвори книгата наслуки и прочете думите пред него:

*„Това е твоят час, о Душа, твойт свободен полет
в безсловесното.*

*Далече от книгите, от изкуството, денят
е изтрит, урокът завършен.*

*И ти се издигааш в своята пълнота, безмълвна,
зряща, замислена за най-скъпите на тебе теми:
нощ, сън, смърт и звездите.“*